

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. An si quis sub fine anni, quo expirat Cruciata, incipiat confiteri, & quia non potest ob iustas causas confessionem finire, & absolutionem obtainere, possit Confessarius, transacto anno, virtute ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

Tractatus Tertius

non guadagneranno la detta Bulla, ne le gracie di quella.]

RESOL. XI.

An si aliquis sumat pro amico Bullam Cruciatam, & scribat in ea eius nomen, possit talis eam non acceptare, sed nomen suum tollere, & illam alteri applicare? Ex p. 3. tract. addit. Ref. 24.

Quæ Vic est
Rel. antec-
dens, in §.
ciius 1.

§. 1. Pro affirmatiua sententia part. 1. tract. 11. ref. lut. 93. adduxi Villalobos, cui nunc addo Aegidium Trullinch in Bull. Cruc. lib. 1. cap. 1. dub. 2. num. 6. vbi sic ait: Si habens Bullam non eam sibi acceptant, seu applicant potest eam in alium gratis, seu data stipe transferre, vel eam Commissarius recuperare. Ita Rodriguez, §. 12. num. 17. & Henriquez lib. 7. cap. 8. num. 1. lit. B. cap. 20. num. 5. lit. H. Vnde si iam accepteram Bullam, & parentes aut amici mittant ad me aliam, vel alias, quas nomine meo accepterant, licet tunc mibi has Bullas, quibus non indigo, sub stipe in alios transferre. Ratio est, quia quādū non acceptari, applicatio est in pendentī, atque ita licet eam in aliis transferri etiam data stipe: talis enim censemur animus Pontificis & Regis, scilicet ut nemo sit granandus ut retineat nisi unam Bullam sibi opportunit, quare reliquias si alii confert accepta stipe, reuera illis priderunt. Quod procedit, quām in Bulla ad me transmissa sit nomen meum appositum: nam per nominis appositionem per errorem factam, sine propria acceptatione Bulla non fit mea, & adhuc manet in pendentī. Vnde poterit mutato nomine ante acceptationem in aliis transferri. Nec mutare nomen ab alio scriptum ex culpa, quia hoc potius est corrīgere, sine emendare id quod ex ignorantia alterius factum est, vt docet Navarr. capite 22. num. 62. in fin. Et ratio est, quia ista Bulla non sunt littera Apostolica, sed transumpta litterarum Apostolicarum. Ita ille. Vide etiam Rodriguez in Bul. §. 12. num. 17. & Henriquez lib. 7. cap. 8. n. 1. in glos. lit. B. & cap. 20. n. 5. in gloss. lit. H.

RESOL. XII.

An valeat Bulla sumpta ex pecuniis ablatis, furatis, & quid, si meretrices illam sumant? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 101.

§. 1. Affirmatiue videtur respondere Rodriguez in Bul. §. 1. in addit. dub. 7. sed libenter cum ipso concurro quoad meretricem, quae de quaestu turpi eleemosynam dat pro Bulla: quia hæc, licet turpiter faciat peccando; non tamen turpiter recipit quaestum, vt communiter sentiunt Doctores. Secūs autem de illo, qui ex pecuniis ablatis sumit Bullam: quia talis sumptio Bullæ nihil valet, cum Summus Pontifex vult hanc eleemosynam soluendam esse de propriis bonis, & facultatibus: sed pecunia ablata non est de propriis bonis: ergo, &c. Et ita de fure, & de meretricie sentiunt Acosta in Bull. Cœn. quaest. 12. & Vega in sum. tom. 1. cap. 43. cap. 7. & Nugnus in 3. part. tom. 2. tract. de Bulla.

RESOL. XIII.

An si elapsō anno Bulla non promulgatur, sed paulo post promulganda erit, possit quis intra illud tempus frui priuilegio prime Bullæ? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 91.

Sup. hoc
cutsum inf.

§. 1. Respondeat Rodriguez negatiue in Bulla, §. 5. num. 2.

2. Sed affirmatiua sententiam docet Henriquez lib. 7. cap. 20. num. 2. vbi sic ait: Si elapsō anno, & sed paucis diebus, non promulgetur secunda Bulla (quam constat paulo post promulgandam) frueretur quis prima Bulla ex pia interpretatione Pontificis, & commissarii; quia annus unus computatur more Ecclesiastico, a prima viisque ad secundam promulgationem circiter. Ita ille latius probabiliter; qui in Glossa litera O, restatur, ita etiam docuisse multos jurisperitos, & Theologos Salmanticenses; & nouissime docet etiam hanc sententiam contra Rodriguez, Villalobos in sum. tom. 1. tract. 27. claus. 4. num. 8. & 9. Sanc. in select. disp. 55. per totam.

RESOL. XIV.

An si ante elapsum annum promulgetur secunda Bulla, possit quis uti priuilegio prime Bullæ, donec transferatur annus, non obstante publicatione alterius Bullæ? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 93.

§. 1. Negatiue respondet Gomez in explic. claus. 5. num. 1. & Villalobos in sum. tom. 1. tract. 17. claus. 4. n. 11.

2. Sed contrariam sententiam probabiliter docet Rodriguez in Bul. §. 5. num. 2. vbi ait: Durante el año, vale la Bulla, y ningun Comisario la puede suspender. Y assi antes, que se acabe el año de la publicacion, contra la voluntad de su Santidad, y de su Magestad, que se predique otra Bulla, y que se suspenda la pasada. Por tanto los Rectores, y Curas queriendo predicar en sus lugares, antes de acabado el año de la publicacion, pidan a los Comisarios, que declaren en pulpito, que no se acaba el año de la publicacion de la Bulla pasada, sino tal dia. Ita ille: & Vega in sum. tom. 1. cap. 43. cap. 10. quod pro praxi est valde notandum, & ideo nouissime hanc sententiam docet Sanchez in selectis, disp. 55. n. 4.

RESOL. XV.

An si quis sub fine anni, quo expirat Cruciana, incipiat confiteri, & quia non potest ob instas causas confessio finire, & absolutionem obtinere, possit Confessarius, transfacto anno, virtutē precedentis Bullæ illam absoluere?

Ex quo inferitur, quod si aliquis haberet licentiam audiendi confessiones ad tempus, potest transfacto profici confessionem ante cæptam? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 94.

§. 1. Præstat Henriquez loquens de Jubilo, lib. 7. cap. 1. n. 3. debere Confessarium in tali casu absoluere penitentem à reseruatis, & postea audire reliqua pccata tempore opportuno.

2. Sed ego puto absoluere, quod si confessio incipiat tempore habili, intra terminum, scilicet, anni publicationis Bullæ, potest Confessarium de cætero audire totam penitentia Confessionem, & illum postea è reseruatis, & censuris absoluere. Et probabiliter docet Ledelma in sum. tom. 1. tract. de Sacr. Confes. cap. 12. concl. 5. dub. 2. & Sanchez in sum. tom. 1. lib. 1. cap. 11. n. 5. Quod si aliquis haberet licentiam audiendi Confessiones ad tempus, possit eo transfacto prosequi Confessionem ante cæptam.

3. Et ideo in terminis nostræ Bullæ hanc sententiam docet Rodriguez §. 5. num. 1. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 27. claus. 4. num. 12. Acosta in Bull. quaest. 16. & alij.

4. Vnde optimè docuit idem Sanchez, vbi supra

in fonna tom. 1. lib. 4. cap. 54. num. 34. etiam tempus Bulla Cruciatæ translatæ posse Confessarium conce-
deret minus tempus penitentiæ, ut recordetur de voto,
quod fecit emisifile sed est immemor speciei; & postea
manifesto etiam anno Bullæ , illud commutare : quia
causa illa fuit inceptra tempore inhabili. Vnde etiam
per quod iurisdictio Confessarij , ac ministrorum
Cruciatæ durat , quoique omnes causa inceptra
convenientes ad utilitatem & iurisdictionem Crucia-
tæ adiunguntur , proindeque regalia præfatis ministris
concessa , quando illi occupati fructu in negotiis
Cruciatæ in suo robore permanent. Et ita notauit
causa quæsi. 100.

RESOL. XVI.

*de priuilegia Bullæ Cruciatæ snt fauorabilia, & am-
plianda?*
Item ex dicendum de Iubile. Ex p. 1. tr. 11. Ref. 98.

Negatim respondet Sanchez de matrim. tom. 3.
lib. 8. disput. 2. num. 7. idem putat esse stricte in-
vulganda.
1. Sed contrarium puto asserendum esse cum Sua-
zardis tom. 2. lib. 6. c. 16. n. 3. qui testatur multos vi-
nudicos nostrorum temporis ea sensisse. Idem etiam do-
ctor Raphael de la Torre in 2. 2. tom. 2. q. 88. art. 12. disp.
2. 1. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 27. in tit. num. 7.
Henriquez lib. 6. cap. 16. num. 3. & lib. 7. cap. 10. nu-
mero 4. & alii ; qui huiusmodi priuilegia sunt bene-
ficium Principi, sine aliquius prauidicio ; sunt opus
liberalitatis, clementiae, charitatis, &c. Ergo sunt fa-
uorabilia, & amplianda. Deinde, tales facultates
ordinantur immediate ad pleniorum absolutionem
faciendas, quæ quoad hanc partem est fauorabilis.
Et tandem ordinantur non ad bonum priuatum, sed
ad publicum totius Ecclesiæ, ad subueniendum publi-
ca eam necessitati. Ego, &c. Et idem dicendum est
de Iubile.

RESOL. XVII.

Ex per Bullam Cruciatæ Confessor approbatas ab ordina-
rio in una Dicte, possit in alia in Confessorem sine no-
ta Ordinary loci approbatione eligi , siue ille Ordina-
rio sit Episcopus originis , siue beneficij , siue domici-
lii , & siue si Episcopus pauperium , siue Confessary ?
Item dicendum est de tempore Iubilei.
Ex eis nomine Ordinary non intelligentur, nec inclu-
sionis Abates, vel Prelatus Religionis, seu Episco-
pus Titularis; Ex p. 1. tract. 11. Ref. 7.

Negatim respondet Layman in Theol. moral.
lib. 5. tract. 6. c. 11. n. 8. Villalob. in summ. tom. 1.
lib. 15. num. 2. Beja p. 4. cap. 10. Zerola in praxi pan.
lib. 6. Valquez in 3. p. tom. 4. q. 93. art. 3. dub. 4. num. 3.
Luzon de Iubile. p. 2. q. 9. n. 19. Campanil in dñer iur.
compend. 1. c. 13. num. 77. Acosta in Bullam Cruciatæ,
q. 8. per tot. Gutierrez in 99. canonicas, lib. 1. cap. 27.
num. 6. & alii.
4. Sed contraria sententiam probabilem etiam
eo indicio , cum Henr. lib. 3. de Pœnit. cap. 6. num. 7.
& in Gallo. 1. & lib. 7. de Indulg. c. 12. n. 4. quem po-
test electi alii. Sequitur Valerus in diff. vtriusque fori,
verb. diffl. 1. n. 7. & seq. qui docte , & fuscè probat
hanc sententiam.
5. Dico igitur : Quisquis per Bullam Cruciatæ,
(& idem dicendum est de tempore Iubilei) potest in
Confessarium eligere quemcumque approbatum a suo
Ordinario Episcopo, siue ille Episcopus sit originis,
Temp. IV.

siue beneficij, siue domiciliij & siue sit Episcopus preni-
tentis, siue Confessarij, quia Bulla non requirit aliud;
nisi quod Confessarius sit approbatus ab Ordinario :
sed , qui in aliquo loco est ad aliquo Ordinario appro-
batus, verè dicitur approbatus ab Ordinario : ergo per
Bullam vbiique erit eligibilis.

4. Et hanc opinionem docet etiam Fay. in disp. de
penit. in addit. ad 3. p. 9. 8. a. 5. disp. 3. concil. 4. Llamas in
sum p. 1. c. 6. §. 6. Portel. in dub. regul. ver. Confess regul.
civique presentatio. n. 4. L. def. in sum. tom. 1. tract. de Sacra
Parvit. c. 1. 3. dub. 7. Fernand. in exam. Theol. mor p. 3. c. 9.
§. 8. n. 4. & 5. Nugnus in 3. p. tom. 1. quæst. 8. art. 1. dub. 9.
Cominch de Sacra. disput. 8. dub. 7. num. 53. Regin. in
praxi. tom. 1. lib. 6. c. 16. q. 4. n. 188. Ioan. de la Cruz in
direct conf. p. 2. tract. de penit. q. 5. dub. 9. cone. 2. & Filliu.
tom. 1. r. 7. c. 9. n. 262. & ita docuisse testatur Henr. vbi
supra , Archiepiscopum Blancho S. Iacobi , & Guer-
rero Granateniem, qui Concilium adfuerunt cum Magi-
stris Mancio, Gallo, Gueuara & Medina, & aliis Magi-
stris Religionum Diuini Dominici, Francisci , & Augu-
stini , cum Theologis , & Iurisfis Salmanticensibus.

5. Ad quandam verò responcionem Cardinalium,
quam afferunt Doctores contraria sententia, respon-
datur, de illa authenticè non constare : immo Valerus,
& Suarez afferunt pro nostra sententia alias Cardina-
lium Declarationes. Notandum est verò, quod sub no-
mine Ordinarij non includuntur Abbates vel Pralati
Religionis , seu Episcopus titularis ; & ideo Confessarij
a supradictis approbati non possunt eligi per Bul-
lam , vt notat Nugnus vbi supra .

RESOL. XVIII.

*An per Bullam Cruciatæ possit quis eligere in confessa-
riam habentem beneficium Curiam?*
*Et an hoc etiam procedat quoad illos tantum, qui acta
beneficium Parochiale retinent, non autem si habue-
runt, sed renunciarunt?*
*Et an sub nomine beneficij Parochialis includantur supe-
riora beneficia, vt Abbates, Archipræbites, & huius-
modi habentes curam animarum, & iurisdictionem
in hoc foro? Ex p. 1. tract. 11. Ref. 8.*

§. 1. **N**on posse , docuit Nugnus in addit. ad 3. part. Sup. h. 3. inf.
in tom. 1. quæst. 8. art. 5. dub. 9. in fin. & Gutierrez
in 99. canon lib. 1. c. 27. n. 21. quia in Bulla solum Ponti-
fex facit mentionem de Confessario approbato ab
Ordinario , & ne verbum quidem de illo , qui obtinet
beneficium parochiale.

2. At , his minimè obstantibus communiter con-
trarium docent DD. vt Valer. in diff. vtriusque fori, verb.
absol. diff. 1. n. 1. 6. qui citat Blancho Archiepisc. Compo-
stellum , & multis Magistris Salmanticenses cum
Vivaldo. Idem docuit Villalobos in summ. tom. 1. tract. 9.
dub. 5. n. 4. Homobon. in exam. Eccles. p. 1. tract. 5. cap. 3.
q. 15. Sylvius in addit. ad 3. q. 8. art. 5. dub. 6. concil. 1. Su-
arez in 3. p. tom. 4. disp. 2. fecl. 4. n. 18. Reginald. tom. 1.
lib. 1. cap. 16. q. 3. num. 189. Cruz vbi supra : Fagundez
de Praecept. Eccles. tract. 2. lib. 7. cap. 2. num. 35. Filliu.
tom. 1. tract. 7. cap. 9. num. 257. cum alii. Ea ratio est;
quia per Concilium Trident. talis absolute approbatur
nec Concilium exprimit, vt ab hoc , vel illo Episcopo
reputetur idoneus : est igitur talis vbiique proxime ca-
pax iurisdictionis , si aliunde conferatur ab eo, qui po-
test delegare vel mediante Bulla , vel simili priuilegio
eligendi Confessorem.

3. Ad argumentum verò Nugni respondeo , quod
licet in Bulla efficiatur tantum mentio de Confessario
ab Ordinario approbato ; tamen , quod dicitur de uno
æquiparatorum debet dici de alio ex reg. iuris , & que
per Glos. in l. se quis seruum C. de furiis , & in cap. si
possumus